

інформаційних технологій, політичних подій та ін..

Отже питання розвитку англійської мови та його практичне використання не є вичерпним і потребує подальшого дослідження.

Література

1. Crystal D. A Language must change, to keep pace with society // Liverpool Daily Post. 1963. May, 16.
2. Forrester J. A Brief Overview of English as a Language in Change // Asian Social Science. 2008. № 6. P. 108-113.
3. Hall C. J. Changing Englishes and teachers' conceptions of English [Електронний ресурс] // The British Council [сайт]. 2015. <http://goo.gl/nMFGdV> (дата звернення: 10.06.2015)
4. Makoni S. Pennycook A. Disinventing and reconstituting languages. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2007.
5. Yeager P. Literally, the best language book ever: annoying words and abused phrases you should never use again. New York: Penguin Group, 2008.

Лисак Галина
Хмельницький національний університет

КОНТРОЛЬ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Однією з центральних проблем навчання іноземної мови є інтенсифікація навчання усного мовлення. Важливість цієї проблеми пов'язана з тим, що в програмі навчання одним із першочергових завдань є завдання формування навичок і вмінь усного мовлення. Тому, навчаючи студентів іноземній мові, особливу увагу необхідно приділяти саме монологічному мовленню, яке є найпоширенішою формою спілкування у сфері навчально-професійної діяльності.

Хоча певним аспектам навчання усного монологічного мовлення студентів присвячено дослідження багатьох методистів (Ф. Бацевича, О. Вишневського, О. Леонтєва, С. Ніколаєвої, К. Онищенко, Н. Складенка Л. Панової, Л. Якубинського, С. Brumfit, D. Nunan та інших), спостереження за навчальним процесом дає підстави стверджувати, що на сучасному етапі немає даних загального моніторингу результативності навчання іноземного монологічного мовлення студентів. Тому, нашою першочерговою метою є

аналіз підходів до оцінювання навичок і вмінь монологічного мовлення студентів ЗВО.

Кожен дослідник, займаючись контролем монологічного мовлення, пропонував власний підхід до оцінювання навичок і вмінь монологічного мовлення. Так, О. Парнюгин [1, с. 12] наводить критерії, за якими оцінюється мовленнєва діяльність учнів, а саме: правильність (граматична, лексична, фонетична); швидкість – відсутність тривалих пауз під час передачі інформації; насиченість – широке використання усіх мовних засобів; адекватний вибір мовних одиниць відповідно до комунікативного наміру мовця. Автор відмічає, що ключовими є правильність та швидкість висловлювання; лише шляхом удосконалення цих критеріїв досягається успішність монологічного мовлення.

На думку О. Української [2, с. 82], яка присвятила увагу тестуванню рівня сформованості мовленнєвої компетенції, об'єктами контролю є: мовленнєві уміння говоріння, конкретизовані відповідно до типових ситуацій використання іноземної мови; аргументація як комплекс мовних засобів, які використовуються для впливу на поведінку іншої людини з метою досягнення своїх цілей; відповідність висловлювання комунікативній ситуації.

Британські дослідники Gillian Brown та George Yule [3], займаючись проблемою навчання говоріння, також описали критерії оцінювання монологічного мовлення. Такими на їхню думку є: відповідність обраному виду монологу, граматична правильність, відповідність лексично-стилістичного забарвлення монологу комунікативній ситуації, достатній темп мовлення, правильність вимови, інформативність.

Отже, ми бачимо, що зарубіжні і вітчизняні дослідники погоджуються з необхідністю оцінювання граматичних, лексичних, фонетичних навичок монологічного висловлювання, його відповідності комунікативній ситуації, темпу висловлювання та інформативності монологічного мовлення.

У своїй праці «How to Teach Speaking» Scott Thornbury [4] наводить два

способи оцінювання учнів: на основі загального враження від монологу ставиться або одна оцінка (так зване холістичне оцінювання), або окрема оцінка за кожен критерій мовлення (аналітичне оцінювання). Спосіб холістичного оцінювання є швидшим, використовується у поточному тестуванні. Проведення аналітичного оцінювання займає більше часу, але змушує учнів звертати увагу на кожен аспект мовлення.

В британських стандартизованих тестах наводяться наступні критерії оцінювання мовленнєвих навичок і вмінь говоріння. Так, при складанні TOEIC Speaking Test (the Test of English for International Communication), який націлений на перевірку здатності особи спілкуватися англійською мовою на побутові теми, монологічне мовлення перевіряється за критеріями фонетичної, граматичної, лексичної та інтонаційної правильності, зв'язності висловлювання, повноти викладу, відповідності монологу ситуації спілкування. Cambridge IELTS (International English Language Testing System) рівня B2 пропонує оцінювати говоріння за достатнім темпом мовлення, відповідністю висловлювання ситуації, вільним володінням лексичними та граматичними засобами, правильністю вимови.

Отже, згідно з проаналізованою науково-методичною літературою з питання оцінювання мовленнєвої діяльності, ми пропонуємо правильність монологічного висловлювання студентів розглядати через призму наступних критеріїв оцінювання монологічного мовлення: 1) відповідність висловлювання ситуації спілкування і його цілеспрямованість; 2) зв'язність і логічність висловлювання; 3) правильність монологічного висловлювання; 4) відповідність висловлювання обраному виду монологу; 5) обсяг монологічного висловлювання. Оцінювання варто здійснювати у межах 5 балів: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «погано». Кожен із зазначених критеріїв, згідно з якими визначається успішність монологічного мовлення, оцінюється окремо, після чого вираховується середній бал за монологічне висловлювання.

Література

1. Парнюгин А. С. Контроль в обучении устному иноязычному общению студентов младших курсов языкового вуза (английский язык) : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук : 13.00.02 / А. С. Парнюгин ; Томский национальный университет. – Томск, 2007. – 23 с.
2. Українська О. О. Методика тестування рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх викладачів у говорінні французькою мовою : дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / О.О. Українська. – К. : Київський національний лінгвістичний ун-т., 2009. – 279 с.
3. Brown G. Teaching the Spoken Language, Cambridge Language Teaching Library / Brown Gillian, Yule George. – Cambridge University Press, 2001. – 163 p.
4. Harris M. Improve your English through Television / Harris M., Mckillop J. – London, 1986. – 56 p.

Лисюченко Ілона, Дзикович Ольга
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

АДАПТАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ХОДІ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ ДО НІМЕЧЧИНИ

Що ж таке освітня міграція? Це, насамперед, процес тимчасового переміщення з метою здобуття освіти. Цей процес може здійснюватися в межах однієї країни та між країнами.

Не дивно, що українські студенти зіштовхуються з деякими проблемами, перебуваючи за кордоном, серед яких є:

- соціально-психічні (сум за близькими, рідним містом, країною);
- побутові (пошук роботи, житла, освоєння в місті);
- освітні (відмінності в вимогах до навчальних робіт);
- культурно-комунікаційні (низький рівень володіння мовою, відмінності культур, різноманітність національностей).

В ході опитування було визначено, що проблема більшості студентів є в комунікації, але все ж, українці не зазначили випадків дискримінації чи ксенофобії, навпаки, ввічливість мешканців Німеччини приємно вразила студентів [1].

Наочним прикладом може слугувати Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», який вже понад 10 років співпрацює з Магдебурзьким